

Združeni zadevi C-92/09 in C-93/09

Volker und Markus Schecke GbR

in

Hartmut Eifert

proti

Land Hessen

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Wiesbaden)

„Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Objava informacij
o upravičencih do sredstev iz kmetijskih skladov – Veljavnost določb prava Unije,
ki določajo tako objavo in njen način – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah –
Člena 7 in 8 – Direktiva 95/46/ES – Razlaga členov 18 in 20“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke E. Sharpston, predstavljeni
17. junija 2010 I - 11070
Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 9. novembra 2010 I - 11117

Povzetek sodbe

1. *Temeljne pravice – Spoštovanje zasebnega življenja – Varstvo osebnih podatkov – Člena 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Področje uporabe (Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 7 in 8)*

2. *Temeljne pravice – Spoštovanje zasebnega življenja – Varstvo osebnih podatkov – Meje – Pogoji (Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, členi 7, 8 in 52(1))*

3. *Kmetijstvo – Skupna kmetijska politika – Financiranje iz EKJS in EKSRP – Uredbi št. 1290/2005 in št. 259/2008 – Obvezna objava osebnih podatkov posameznikov, upravičencev do pomoči iz EKJS in EKSRP (Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 7 in 8; Uredba Sveta št. 1290/2005, člena 42, točka 8b, in 44a; Uredba Komisije št. 259/2008)*

4. *Vprašanja za predhodno odločanje – Presoja veljavnosti – Razglasitev neveljavnosti uredb, ki nalagajo objavo osebnih podatkov o upravičencih do sredstev EKJS in EKSRP – Učinki – Časovne omejitve (člena 264, drugi odstavek, PDEU in 267 PDEU)*

5. *Približevanje zakonodaj – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Direktiva 95/46 – Obveznost uradnega obveščanja nadzornega organa – Odstopanje (Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46, člen 18(2), druga alineja)*

6. *Približevanje zakonodaj – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Direktiva 95/46 – Predhodna preverjanja (Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46, člen 20)*

1. Spoštovanje pravice do zasebnega življenja v zvezi z obravnavo osebnih podatkov, ki jo določata člena 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, se nanaša na vsako informacijo o določeni ali določljivi fizični osebi. Zato se pravne osebe v zvezi s takim poimenskim navajanjem lahko sklicujejo na varstvo iz členov 7 in 8 Listine le, če je iz imena pravne osebe razvidna ena ali več fizičnih oseb. Tako je, če so iz firme družbe neposredno razvidne fizične osebe, ki so družbenice te družbe.

Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih. Te mogoče zakonite omejitve pravice do varstva osebnih podatkov ustrezajo omejitvam, ki so dovoljene v okviru člena 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(Glej točki 52 in 65.)

(Glej točke od 52 do 54.)

2. Člen 52(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah določa, da se izvrševanje pravic, kot sta pravici iz členov 7 in 8 te listine, lahko omeji, če so te omejitve predpisane z zakonom, če spoštujejo bistveno vsebino teh pravic in svoboščin ter če so – ob upoštevanju načela sorazmernosti – potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava
3. Člena 42, točka 8b, in 44a Uredbe št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1437/2007, ter Uredba št. 259/2008 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe št. 1290/2005 glede objavljanja informacij o upravičencih do sredstev iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) niso veljavni, ker te določbe v zvezi s fizičnimi osebami, ki so upravičene do sredstev iz EKJS in EKSRP, določajo obveznost objave osebnih podatkov vseh upravičencev, ne da bi se ob tem opravilo razlikovanje glede na ustrezna merila, kot so obdobja,

v katerih so prejeli sredstva, pogostost ali vrsta in višina sredstev.

na njih – ni to, da se z njimi določi, da obravnavanje osebnih podatkov, ki ga vzpostavljajo, temelji na privolitvi teh upravičencev.

Zneski, ki jih upravičenci prejmejo iz EKJS in EKSRP, namreč predstavljajo – pogosto velik – del njihovih prihodkov in objava poimenskih podatkov o zadevnih upravičencih in o zneskih, ki so jih prejeli, po internetu, pomeni poseganje v njihovo zasebno življenje v smislu člena 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ker ti podatki postanejo dostopni tretjim osebam. V zvezi s tem dejstvo, da se objavljeni podatki nanašajo na poklicne dejavnosti, ni pomembno. Poleg tega objava, ki jo nalagata člen 44a Uredbe št. 1290/2005 in Uredba št. 259/2008, pomeni obdelavo osebnih podatkov, na katero se nanaša člen 8(2) te listine. Tudi to, da sta bila upravičenca obveščena o tem, da je objava podatkov, ki se nanašajo na njih, obvezna, ne izpodbije samega obstoja posega v njuno zasebnost, ker namen člena 42, točka 8b, Uredbe št. 1290/2005 in člena 4(1) Uredbe št. 259/2008 – ki določata le, da bodo upravičenci do sredstev predhodno obveščeni o objavi podatkov, ki se nanašajo

Tak poseg glede na člen 52(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ni utemeljen. Čeprav je namreč res, da imajo davkoplačevalci v demokratični družbi pravico biti obveščeni o uporabi javnih sredstev, bi bilo zaradi uravnoteženja različnih interesov vseeno potrebno, da bi institucije pred sprejetjem zadevnih določb preverile, ali objava poimenskih podatkov, ki se nanašajo na vse zadevne upravičence in na zneske, ki jih je vsak izmed njih prejel iz EKJS in EKSRP, za vsako državo članico na eni sami spletni strani, ki je prosto dostopna – in to brez razlikovanja glede na čas prejetja, pogostost ali vrsto in višino prejetih sredstev – ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev legitimnih ciljev, ki se jim sledi, zlasti glede na kršitev pravic iz členov 7 in 8 Listine, ki je povzročena s tako objavo. V zvezi s tem ni mogoče določiti, da ima cilj preglednosti samodejno prednost pred pravico do varstva osebnih podatkov, tudi če gre za velike ekonomske interese. Če je razvidno, da instituciji ni sta uravnotežili ciljev člena 44a Uredbe

št. 1290/2005 in Uredbe št. 259/2008 s pravicama, ki ju imajo fizične osebe na podlagi členov 7 in 8 Listine – ob upoštevanju, da morajo biti odstopanja in omejitve varstva osebnih podatkov strogo omejena na tisto, kar je nujno, in da obstajajo ukrepi, ki manj posegajo v temeljne pravice fizičnih oseb, ki pa so enako učinkoviti za uresničitev ciljev zadevnih predpisov Unije – sta Svet in Komisija s tem, da sta določila dolžnost objave imen vseh upravičencev do sredstev iz EKJS in EKSRP ter zneskov, ki so jih ti upravičenci prejeli, preseгла meje, ki jih določa načelo sorazmernosti.

s tem je pri pravnih osebah obveznost objave podatkov, ki se nanašajo na njih, že tako velika. Poleg tega bi dolžnost pristojnih nacionalnih organov, da pred objavo zadevnih podatkov za vsako pravno osebo preverijo, ali njeno ime označuje fizične osebe, pomenila preveliko upravno breme.

(Glej točke od 58 do 61, 63, 65, 79, od 85 do 87, 89 in 92 ter točko 1 izreka.)

V zvezi s pravnimi osebami, ki so upravičene do sredstev iz EKJS in EKSRP in ki se lahko sklicujejo na pravici iz členov 7 in 8 Listine, pa je treba ugotoviti, da obveznost objave, ki temelji na členih 42, točka 8b, in 44a Uredbe št. 1290/2005 ter Uredbi št. 259/2008, ne presega mej, ki jih določa načelo sorazmernosti. Teža kršitve pravice do varstva osebnih podatkov je namreč pri pravnih osebah drugačna kot pri fizičnih osebah. V zvezi

4. Sodišče lahko na podlagi člena 264, drugi odstavek, PDEU, ki se po analogiji uporablja tudi v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z veljavnostjo ukrepa Unije, vloženega na podlagi člena 267 PDEU, v vsakem primeru posebej presodi, katere učinke zadevnega akta je treba šteti za dokončne, če je to upravičeno z nujnimi razlogi pravne varnosti.

V okviru sodbe, s katero sta člena 42, točka 8b, in 44a Uredbe št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1437/2007, ter Uredba št. 259/2008 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe št. 1290/2005 glede objavljanja informacij o upravičencih do sredstev iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) razglašeni za neveljavne in glede na veliko število objav, ki so bile opravljene v državah članicah na podlagi predpisa, za katerega se je štel, da je bil veljaven, na podlagi ugotovljene neveljavnosti zadevnih določb ni mogoče izpodbijati učinkov objave seznamov upravičencev do sredstev iz EKJS in EKSRP, ki so jo nacionalni organi opravili na podlagi teh določb pred izrekom sodbe.

takih podatkov je treba razlagati tako, da ne določa, da mora biti odgovorni osebi za varstvo osebnih podatkov naložena obveznost, da vodi register, ki je določen v tej določbi, pred izvedbo postopka obdelave osebnih podatkov, kot je ta, ki se opravi na podlagi člena 42, točka 8b, in 44a Uredbe št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1437/2007, ter Uredbe št. 259/2008 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe št. 1290/2005 glede objavljanja informacij o upravičencih do sredstev iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

(Glej točko 101 in točko 3 izreka.)

(Glej točki 93 in 94 ter točko 2 izreka.)

5. Člen 18(2), druga alineja, Direktive 95/46 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku
6. Člen 20 Direktive 95/46 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov je treba razlagati tako, da državam članicam ne nalaga obveznosti, da določijo, da je treba pri objavi informacij na podlagi člena 42, točka 8b, in 44a Uredbe

št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1437/2007, ter Uredbe št. 259/2008 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe št. 1290/2005 glede objavljanja informacij o upravičencih do sredstev iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja

(EKSRP) opraviti predhodno preverjanje iz te določbe.

(Glej točko 108 in točko 4 izreka.)